

column

Frits Boer

Speciaal In Bepaalde Situaties

Wanneer Marcia, 8 jaar oud, door moeder van school wordt gehaald, is ze verrast ook vader en haar broer Bob van 10 te zien. Hoefde jij niet naar school vandaag? Haar moeder legt uit dat ze vanmiddag naar een psycholoog zijn geweest. Marcia weet niet precies wat een psycholoog is, maar denkt dat het vast iets te maken heeft met de 'aanvallen' die haar broer de laatste tijd heeft. Bob is een hartstikke leuke broer en Marcia bewondert hem erg. Maar hij kan soms heel kwaad worden. Het liefst zou Marcia hem dan negeren, maar dat lukt niet, omdat hij het altijd op haar gemunt heeft wanneer hij weer eens begint te schoppen en slaan. Haar ouders vragen haar om niet kwaad te worden, want Bob kan het niet helpen. Mamma vertelt dat de psycholoog heeft ontdekt waar de aanvallen vandaan komen. Hij heeft SIBS. En kinderen met SIBS kunnen er niets aan doen dat zij soms boos worden. Gelukkig gaat de psycholoog Bob helpen. Omdat Bob het zo goed heeft gedaan bij de psycholoog heeft hij een nieuw spelletje voor zijn computer mogen kopen. Marcia begint te huilen en schreeuwt: 'Het is niet eerlijk, ik wil ook SIBS hebben!'

Steeds meer kinderen krijgen een diagnose voor gedragsproblemen: ADHD, ADD, OCD, TS, ODD, ASS, MCDD, enzo-voort. Sommige mensen hebben moeite met deze toename van 'Alfabet kinderen' en vragen zich af: doen we kinderen nu wel een plezier met al die diagnoses? Wat is er gebeurd met normale kinderen, zijn die er nog wel? Het antwoord op de eerste vraag is niet eenvoudig, maar daar zullen we het nu niet over hebben. Het antwoord op de tweede vraag is volstrekt duidelijk: de meeste kinderen, ook de meeste Alfabet kinderen, zijn behoorlijk normaal. Verwar het kind niet met zijn diagnose. Een voorbeeld van een

lichamelijke ziekte kan dit verduidelijken. Een kind met astma heeft moeite met ademen. Soms. Maar het is een volkomen normaal kind. Het krijgen van de diagnose astma is belangrijk voor het kind, want zo krijgt het toegang tot behandeling, die ervoor zorgt dat het nog vaker normaal zal zijn. Maar het krijgen van de diagnose astma is geen reden om het kind uit de doos van normale kinderen te halen en in een aparte doos van speciale kinderen te stoppen. Deze column gaat over de broer-zusrelatie van speciale kinderen. Maar vaak ook over de broer-zusrelatie van alle andere kinderen. Er komt maar één diagnose in voor: SIBS. Nooit van gehoord? Het is een acroniem, net als al die andere diagnoses, waarvan elke letter voor een bepaald woord staat. Dit staat voor: Speciaal In Bepaalde Situaties. Dat is de diagnose die bij ieder speciaal kind past. Want alle

Alfabet kinderen kennen bepaalde situaties of bepaalde periodes waarin hun gedrag sterk afwijkt van dat van de meeste van hun leeftijdgenoten. Soms tijdelijk, soms chronisch. Het is belangrijk dat kinderen de hulp krijgen die hen in staat stelt om met die bepaalde situaties of periodes om te gaan. Maar dit mag ons geen zand in de ogen strooien en ons het

We moeten niet het echte kind uit het oog verliezen

echte kind uit het oog doen verliezen, dat zoveel meer is dan een diagnose. Broers en zussen van kinderen met SIBS kennen dit probleem niet. Zij zien het echte kind. Een kind dat er uit ziet zoals alle andere kinderen. Daarom kunnen ze moeilijk begrijpen dat hun broer met SIBS, die ouder is dan zij, geen straf krijgt voor dingen waar ze zelf niet mee weg komen. Daarom roepen zij soms: 'Ik wou dat ik SIBS had', om van hun ouders te horen dat ze dit echt NOOIT mogen zeggen, omdat zij er dankbaar voor moeten zijn dat zij gezond zijn. Marcia's moeder weet dat ze niet zo moet reageren. Nadat Marcia haar opmerking had gemaakt, veegt ze zachtjes haar gezichtje droog met haar zakdoek, en zegt: 'Wees maar niet ongerust, Bob en jij hebben ook allebei nog een diagnose, jullie hebben allebei MENS!' Waarop haar man vraagt: 'Wat is dat nu weer, MENS?' Moeder zegt: 'Weet je dat niet? Meestal Een Normaal Schepsel!'

Reageren? Frits Boer ontvangt over dit onderwerp graag reacties van ouders en anderen. Zijn mailadres is F.Boer@amc.uva.nl